

סמל של תבוסה: שלושת המיגדלים של ג'בעה 69, בה נשברה רוח הלוחמים העו

מירמון-הקרוב של בג'בעה: האויב מסתער... אנו מכותרים.

את המרגמה 6 אינץ' אך החומר האנושי של הצוות מסוג כנה, שאני ניפגש עימו לראשונה בחיים: שו קרים ואינם רוצים להפעיל את המרגמה. התירוץ — אני שולח את גזק, הנשק, לתקנו ואחרי מאמצים מתוקן. לאחר זאת אני מריץ רץ להביא את קצי למטה. הוא מצליח להגיע ומוביל את הקצין. הא מרסיס, אך אינו נוטש את תפקידו. הוא מגיע אלי לו פקודה להשתמש בכוח נגד המסרבים.

★ ★ ★

● 13.00: ההתקפה בכיוון קטע 2 (מערב, דרום דות 8-4) נחלשת והאויב מנסה מזול בקטע 3. 2 אינץ', הבאזה והמיקלעים, אינם נותנים לחיל-הרג אויב להרים את הראש. מצב-הרוח טוב. מכל העמד על אכידות רבות של האויב ועל יללת נפגעים. המים במטה אוזלים, כי כל הבאים צמאים ועייפי מרגמות ה-3 אינץ' שומרות על פצצות אחרונות. חדל מלפעול — נשאר לו 300 כדור חודרי-שיריו והצוות שלו מתחיל לירות כרוכים. אני שולח מברק על אוילת תחמושת.

● 14.00: עוצמת האש מתגברת. בונקר המטה שלישיית — אך הוא מחזיק מעמד יפה. מן עמדו ידיעות — — —

אני מחלק נשק לרצים ולצופים, ומרכיב מהם קרבות. מכין את הניירות והמפות לשריפה. הרוסא כי אין לו מקום במרפאה. אני שולח דו"ח למטה הגדוד ולהטיבה, כל הצו טנות — ארבע במספר — נפגעו, ורק אחת ניש הקליטה קשה מאוד.

13 ומודיע, כי נחמך, מפקד עמדה 3 (צפון), נפגע קשה בפניו וכי בתעלות שוכבים שני נפגעים נוספים חסרי הכרה. כן מגיעה ידיעה, כי מפקד העתודה וסגנו נפגעו כתוצאה מפגיעה ישירה באחד הבונקרים. ידיעות מסוג זה רודפות זו את זו: בעמדה 5 (מערב) — פצוע קשה; בעמדה 9 (דרום) נהרג הברניסט; בעמדה 10 (דרום) — נפגע מפקד העמדה.

● 10.00: הפגזת האויב נמשכת. ידי האלונקאים עמוטות עבודה והם מבקשים עזרה. הרצים נופלים מן הרגלים: הם לא מסמיקים לחזור למטה וכבר מחכה להם ריצה חדשה. אני מביא תגבורת של רצים מחברת-הנוער.

● 11.00: חיל-הרגלים של האויב עובר להסתערות מול העמדות 5-11 (מערב, דרום ומיזרח) בסיוע הסוקים הנעים מאחרי. אנחנו משיבים באש קטלנית. רצים באים מכל העמדות לבקש תחמושת. אנו מופצצים בפעם השלישית מן האוויר. אני מגייס את הרודבות האחרונות ושולח אותן לקחים כדי לסתום את הפרצות (מספר הנפגעים מתקרב לעשרים). 3 מיקלעים נתקלקלו. אש הארטילריה אינה פוסקת. היא באה מה-אנפים ומחפה על גל נוסף של הרגלים, שנישלח להסתערות. זה שעתים שאני עושה מאמצים להפעיל

כשהסתיימה ההמונה הראשונה, עשה הצבא המצרי מאמץ עילאי למוטט את הח-זית העברית. לשם כך היה עליו לכבוש את נגבה ואת מישלט עיבדיס הסמוך. ארבעה ימים רצופים נמשך קרב זה, כשהמצרים תוקפים בלי הרף. בסוף נפסקה ההתקפה. למצרים לא היו יותר עתודות. מייד פתחה חטיבת גיבעתי בהתקפה משלה על המצ-רים. זו היתה נקודת-המיפנה במלחמת-העצמאות: היוזמה עברה סופית לידי צה"ל.

בית-הקברות של המשק (דרומה-מערבה לו). עתה מכותר המשק כולו עלידי כוחות הנערכים במרחק של 600-800 מטר מן ה-עמדות של המגינים. יוצאים מכלל זה עמ' דות 13, 12 בפאתו הצפונית-מזרחית של המשק.

★ ★ ★

● 08.45: האויב פותח באש תותחים ומרגמות — המיועדת לרכז את המשק לפני ההסתערות, והיא קטלנית ביותר. היא הר-בה יותר חזקה מאשר בימים הקודמים. במיז-חד מתנכל האויב לפגוע במיגדלי-המים; דבר המאלץ אותנו להחליף את הצופים המחזיקים בו. לעיתים קרובות מן הרגיל. כתוצאה מההפגזה נותקו כל קוי הטלפון — אני שולח את הטלפוניסטים כדי לנסות לחדש את הקשר, אולם מאמציהם — הנעשים תחת הפגזה: הפצצה מן האוויר — לא נושאים פרי. אני מוותר על נסיון נוסף ל-חיקון הקוים מתוך הנחה, שהסיכון של המבצעים רב והיעילות מסוקפקת. אחרי הטלפוניסטים מגיע למטה רץ מעמדה

יום ה-12 ביולי 1948 היה היום הקשה ביותר שעבר על נגבה. כך מתאר אותו יעקב וילנד, שהיה אז מא"צ הקיבוץ, ביומן-הקרוב שלו:

● 06.45: מן התצפית מודיעים לי, כי

6 טנקים, 4 נושאי-ברן, 4 מכוניות-משא ר-3 גיפיים, ששניים מהם גוררי תותחים, מת-קרבים לכיוון גבעה 105. ניתנת הוראה ל-הפריע לתנועה והיערכות-אויב זו. אולם, לאחר הוצאת מספר פצצות מרגמה 81 מ"מ ניתנת פקודה להפסיק, מחשש שנישאר מוצמצים מאוד בפצצות.

● 07.30: מן התצפית מודיעים, כי כ-שתי פלוגות יירוות מכיוון 113 ונערכות בשטח שבין נגבה והגבעה. מטוסי האויב מפציצים את המשק מן האוויר.

● 08.00: התצפית מודיעה, כי שבעה טנקים נעים מכיוון עיראק-סוידאן ונערכים בשטח שבין המשק ובית-עפה, וכי 8 טנקים אחרים ר-4 נושאי-ברן נערכים בשטח שבין המשק לבין המשטרה. כן מודיעים, כי ר-כוז רב של חיילי-רגלים מסתדר בסביבת